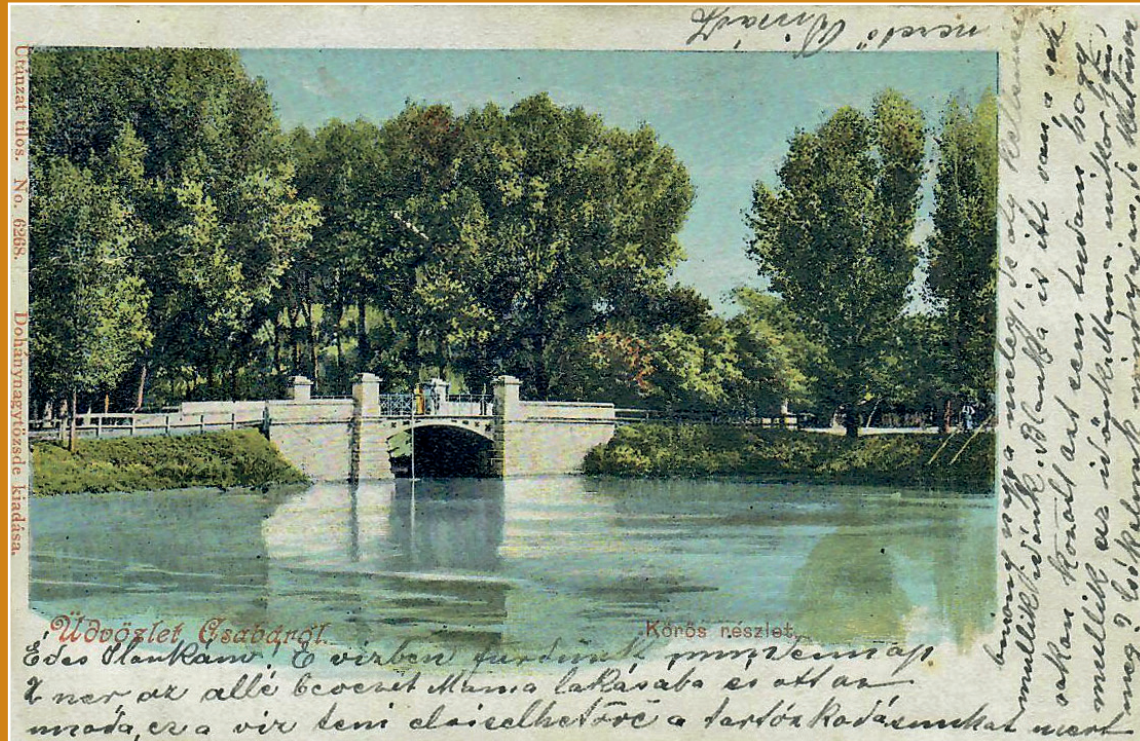

Ára: 500 Ft

www.barkaonline.hu

Ablak a kortárs magyar irodalomra

„...nyitott, befogadókéss... minden érték iránt, tekintet nélkül a korra, nemre, származásra és lakhelyre, az uralkodó és a háttérbe szorított kánonokhoz, a különböző művészeti irányzatokhoz, csoportokhoz való tartozásra... tudatos kánontörés... irodalmi és művészeti vizeink keresztül-kasul hajózása... olyan termékeny eklektika..., amely a különböző szemlélet- és beszédmódok, formaelvek szerint létrejött alkotásokat szükségszerűen dialóguskényszerbe hozza, talán nem ellenére a szerzőknek sem, de mindenképpen az olvasók öröme... a regionalitás és az egyetemesség, a minőség- és értékelvű szemlélet- és gondolkodásmód keretei között...”

Bárka

Következő számaink tartalmából

Csillag Tamás, Csehy Zoltán, Gömöri György, Grecsó Krisztián, Halmai Tamás, Kerényi Kata, Papp Gréta, Vörös István versei

Székely János Napok és Shakespeare Fesztivál Gyulán

Bereményi Géza, Lackfi János, Tóth Krisztina prózája

Kritikák Csillag Tamás, Kovács András Ferenc, Krasznahorkai László, Pataki Tamás kötetről

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Bárka 2018/4. július–augusztus

IRODALOM, MŰVÉSZET, TÁRSADALOMTUDOMÁNY

Bárka

XXVI. 2018/4.

JÓNÁS TAMÁS: Túl sűrű, Tavasz-ősz-párhuzam, Beismerés ■ SZABÓ T. ANNA:

Megölt feketérigó – Juhász Ferencnek ■ VARGA IMRE: Álomversek ■ GYŐREY

ZSOLT – SCHLACHTOVSKY CSABA: Magyariné szeretője ■ EGRESSY ZOLTÁN:

A graviátor vadhajnala, Mélyben, Fent az égen ■ KÖTTER TAMÁS: Az 51-es körzet

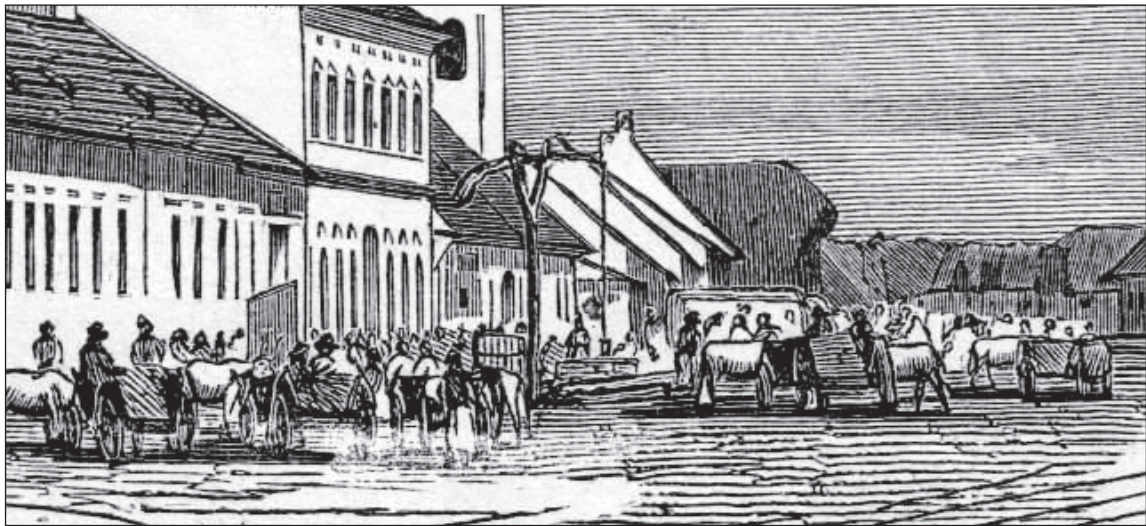
■ GRECSÓ KRISZTIÁN: Józan ima ■ VARRÓ DÁNIEL: A kíváncsi óratörpe ■

Békéscsaba újratelepítésének 300. évfordulója: ERDÉSZ ÁDÁM, UHRIN ERZSÉBET,

KATONA CSABA, ANDO GYÖRGY ■ BERETVÁS GÁBOR: Beszámoló a Magyar

Színházak XXX. Kisvárdai Fesztiváljáról ■ KRITIKÁK Oravecz Imre, Száraz Miklós

György, Horváth László Imre, Fecske Csaba, Nagy Zopán kötetről

E számunkat Békéscsaba újjátelepítésének 300. évfordulója és várossá válásának 100. évfordulója alkalmából a Békéscsabai Jókai Színházban a Munkácsy Mihály Múzeum műtárgyaiból rendezett *10 csabai rejtély. Tárgyak, amelyek miatt megjegyezzük Békéscsaba nevét* című kiállítás műtárgyaival és a *Csabensis. Békéscsaba 300* című könyv fotóösszeállításából készült válogatással illusztráltuk. A szokásostól eltérően igen gazdag információs anyagot tartalmazó képaláírásokat Ando György, Forrainé Kovács Márta, Gyarmati Gabriella, Kovács Gergely, Kutyej Pál Gábor, Salamon Edina, Szakál Veronika, dr. Szenográdi Péter, Nagy Dániel Sándor és Váncsa Klára *Csabensis*-ben megjelent szövegeinek felhasználásával állítottuk össze. A fényképeket a Munkácsy Mihály Múzeum bocsátotta rendelkezésünkre.

A borító első oldalán **Közép-Európa legnagyobb evangélikus temploma** – részlet.
Második oldalán a **Békéscsaba újratelepítésének legendája** „*Csaba falu a török dúlás következtében teljesen elnéptelenedett még a megyében is csak néhány település létezett ekkor, mely ezt a borzalmas időszakot túlélte. Csaba újratelepítői evangélikus szlovákok voltak, akik több mint tíz felvidéki vármegyéből érkeztek ide. Az ideérkezőket három felvidéki atyafi vezette e vidékre. Duna János Vámosújfalun (Nyitra megye), Szekeřka János Várkútról (Nógrád megye), Valent Jakab Csallról (Hont megye) azzal, hogy benépesítik e termékeny földet. Szabadon gyakorolhatják vallásukat – evangélikus templomot építhetnek – annyi földet kapnak amennyit ők és családjuk meg tud művelni, és néhány évre mentesülnek az adózás alól. A felvidéki szlovák evangélikus jobbágyok e ígéreteket hallva tömegesen jöttek Csabára. Az első csoport 1718 nyarán érkezett meg Csabára. A hosszú szekérkaraván, a szekereken felpakolva minden, ami egy új életkezdethez kell. A szekerek mellett bandukolt a családok megélhetését biztosító állatállomány is. A szekereken családok asszonyok, gyerekek – mindez mintegy egész élet volt. A hosszú szekérkaraván ott állt meg ahol ma főtéren van, kétoldalt földbe süllyesztett kunyhók álltak 22 magyar család lakott itt. E kunyhók közül 12 alsóvégi paplak helyén fel egészen a mostani városházáig (a mostani Fiume mellett levő emeletes épület) fekvődtek, a többi 10 pedig a másik oldalon a mostani római katolikus templomtól felfelé (a mostani városházáig). Itató és kútjuk is volt. Mikor megérkeztek a hosszú út után a jószágoknak vizet mertek, fáradtan szomjukat oltva ittak a főtéren lévő kút vizéből, mely üde és tiszta volt. Suhajda János lelkészük előrelépett elővette a magával hozott Tranosciust, amit mindenki követett (a Tranosciust az evangélikusok énekeskönyvét minden család hozta magával). Levetették széles karimájú kalapjukat és rázendített 700 hang „Pán Buh je má sila i dufáni” című énekre. Majd letérdeltek s ezzel jelezték: Megérkeztek új otthonukba. Megérkezésük után rövest hozzállattak imaházuk, házaik felépítéséhez.”*

Szerkesztőség		
Főszerkesztő:	Munkatársak:	A lap megjelenését támogatta:
ELEK TIBOR	Erdész Ádám (társadalomtudomány),	 <i>Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata</i>
Szerkesztők:	Gyarmati Gabriella (képzőművészet),	
KISS LÁSZLÓ (vers)	Kiss Ottó (irodalom),	
SZIL ÁGNES (próza)	Lovász Andrea (Papírhajó)	 NKA Nemzeti Kulturális Alap
FARKAS WELLMANN ÉVA (online)		 EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fedélzeti napló

Május 28-án *Parancsolatok* címmel tartottunk koncerttel egybekötött könyvbemutatót a Sík Ferenc Kamaraszínházban. A versek szerzőjét, Farkas Wellmann Évát Nagygéci Kovács József lelkész-kritikus kérdezte, a sepsiszentgyörgyi Evilági együttes pedig a megzenésített műveket adta elő. A beszélgetésen szó esett a már kiadvány-formában is megjelent vers-, grafika- és zeneanyag kialakulásának történetéről, a közös munkáról, a Tízparancsolat mai értelmezési lehetőségeiről. A bemutatót nagy érdeklődés kísérte, a közönség tagjai közül többen személyesen is folytatták a diskurzust a szerzővel.

Június 16-án a *Bárka*, a Békés Megyei Könyvtár és a Körös Irodalmi Társaság közös szervezésében tartottuk a hagyományos könyvhétzáró irodalmi délutánt a Szlovák Tájházban. A frissen felújított múzeum megtekintése után a *Bárka* idei 3-as számának rövid bemutatása következett a jelenlevő szerzők és szerkesztők részvételével, majd nyolc megyei szerző (Csillag Tamás, Elek Tibor, Erdész Ádám, Farkas Wellmann Éva, Neset Adrienn, Molnár Lajos, Péter Erika és Szil Ágnes) tíz kötetét mutattuk be. A Körösök Gyöngye Díjat idén Csillag Tamás vehette át, *Megtalált ország* című debüt-kötetéért. A rendezvény hivatalos része után a jelenlevők még jókedvűen folytatták a beszélgetést, mely közben finom lángost majszolhattak.

A borító negyedik oldalán a **A „Csabai Körös” – az Élővíz-csatorna**. A „Csabai Körös” története, amely, kis időbeni eltéréssel egybeforr az újratelepített Csaba történetével, 1772-től indult. Az 1777-ig tartó munkálatok során a békéscsabai lakosok közhasznú munkával ásták ki a medrét Veszelytől Békésig, tizennégy kilométer hosszan, hogy vízi útvonalat biztosítsanak az Erdélyi-szigetegység fainak leúsztatására, így pótolván a fahiányt. Csaba első jegyzője írta: „*Csaba becsületes népe [...] előljáróinak egyetlen szavára, önként és önszorgalomból, feleségestől, fiú- és leánygyermekkel, szolgálkkal és cselédekkel egyetemben*” fogott hozzá a csatorna kiásásához. Egykor több csónakkikötője is volt, sőt fürödtek is benne. A malomból belefolyó meleg víz miatt még „gyógy erőt” is tulajdonítottak vízének. A csatorna 1989 óta helyi védettségű természetvédelmi terület, és felbecsülhetetlen jelentősége, hogy ökológiai folyósként működik.

Lapunk a következő internetcímen érhető el:
www.barkaonline.hu